

Готовність майбутніх психологів до психопрофілактики кризових психологічних станів з використанням інформаційних технологій.

Серед тенденцій у сфері освіти все більших масштабів набуває рух до відкритих освітніх ресурсів, які пов'язують з комплексним підходом до проблеми змісту професійної підготовки психологів щодо психопрофілактики. Необхідно створити загальний інтегрований простір трансдисциплінарних знань, де синергетично взаємодіятимуть численні колективи професіоналів різних предметних галузей, що зосередять увагу на розв'язанні найважливіших трансдисциплінарних науково-практичних проблем. Їхню роботу в реальному часі і просторі підтримуватимуть досконалі інформаційні технології [1].

Володіння психологом професійними знаннями, вміннями та навичками щодо профілактичної діяльності визначає готовність його до психологічної діяльності та професійного спілкування, сформованість особистості психолога як носія певних цінностей, ідеалів; дозволяє усвідомлювати свої права, обов'язки, відповідальність перед державою, суспільством, самим собою, а також володіння сформованою професійною компетентністю, щоб відповідати тенденціям розвитку сучасної психологічної науки та практики [2].

Необхідність проведення емпіричного дослідження з даної проблеми зумовили потребу визначення критеріїв та рівнів сформованості готовності майбутніх психологів щодо профілактики кризових психологічних станів з використанням інформаційних технологій. При обґрунтуванні критеріїв готовності нами були взяті до уваги особистісний, когнітивний, інтерактивний, рефлексивний компоненти структури готовності психологів до такої ділянки професійної діяльності. Ми визначили рівні готовності майбутніх психологів щодо профілактичної роботи – репродуктивний (низький), репродуктивно-продуктивний (нижче середнього), продуктивний (вище середнього) та творчий (високий). Для дослідження когнітивного компоненту готовності студентів-психологів до профілактичної діяльності було використано різнорівневу контрольну роботу, за допомогою якої перевірялися такі показники: система знань психолога, які йому необхідні для роботи у будь-якій сфері, а особливо щодо психопрофілактики. Контрольна робота складалася із трьох блоків завдань. Студентам пропонувалося виконати дію співвіднесення, обрати правильну відповідь, дати відповіді на запитання. Студенти легше і впевненіше відповідали на запитання стосовно системи загальних знань психолога, необхідних для роботи у будь-якій сфері. Набагато складніше досліджуванним було відповідати на запитання щодо системи специфічних знань психолога,

необхідних для профілактики кризових психологічних станів з використанням інформаційних технологій. Для оцінки результатів різнорівневої контрольної роботи використовувалася 100-бальна система за національною шкалою та за шкалою ECTS. Творчому рівню готовності майбутніх психологів до професійної діяльності відповідає оцінка «А», продуктивному – «В», репродуктивно-продуктивному – «С», репродуктивному – «D» та «Е». Отже, в результаті проведення моніторингу знань у 41 % студентів було виявлено репродуктивний (низький) рівень поінформованості про профілактичну роботу психолога. На запитання щодо змісту психологічних дисциплін, не пов'язаних з профілактичною діяльністю, досліджуваним було відповідати легше. Більшість студентів не знали про особливості психопрофілактики кризових психологічних станів з використанням інформаційних технологій.

Таким чином, компетентність майбутніх фахівців щодо профілактичної діяльності – категорія поліфункціональна, має кількарівневу структуру та характеризує особистість як суб'єкта певного виду діяльності й забезпечує досягнення успіху. На основі порівняльного аналізу різних точок зору на предмет нашого дослідження можемо стверджувати: компетентність щодо психопрофілактики – не самоціль, а дієвий шлях, спрямованих на збереження, зміцнення і відновлення соціально-психологічного благополуччя, психічного та фізичного здоров'я особистості. Становлення професійної компетентності майбутніх психологів в інноваційних умовах вищої професійної освіти буде успішним, якщо застосувати міждисциплінарний підхід до даної проблеми.

1. Палагін О. Міждисциплінарні наукові дослідження: оптимізація системно-інформаційної підтримки [Електронний ресурс] / Палагін О., Кургаєв О. // Вісник Національної академії наук України. - 2009. - № 3. - С. 14-25
2. Ісаєвич С. І. Особливості професійної підготовки майбутніх психологів щодо профілактичної роботи з дітьми, що мають невротичні ознаки : //Актуальні проблеми психології: збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України – Київ; Ніжин : ПП Лисенко, 2017. – Том ІХ. – Загальна психологія. Історична психологія. Етнічна психологія. – Вип. 10. – С.57 - 65.